

Προεδρικό Διάταγμα υπ'Αριθμ. 407

Μέτρα για την προστασία των νέων που απασχολούνται με σχέση ναυτικής εργασίας στο ναυτιλιακό και στον αλιευτικό τομέα για την προσαρμογή προς την οδηγία 94/33/ΕΚ».

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 4 του Ν. 1338/83 «εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (Α'34), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 παρ. 4 του Ν. 1440/84 (Α' 70) και τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 2789/2000 (Α'21), καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 1338/83 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 (Α'101)».
2. Το άρθρο 29 Α' του Ν. 1558/85 (Α' 137) που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (Α'154) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/97 (Α' 38).
3. Το άρθρο 36 του Ν.Δ. 187/73 (Α' 261) «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου».
4. Την αριθμ. 352/2001 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού (Σ.Ε.Ν.).
5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
6. Την αριθμ. 393/2001 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας,

Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα έχει εφαρμογή σε κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών που απασχολείται με σχέση ναυτικής εργασίας στο ναυτιλιακό και αλιευτικό τομέα. Σκοπός του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας για τη ναυτική εργασία προς τις διατάξεις της οδηγίας 94/33 Ε.Κ. της 22ας Ιουνίου 1994 «Για την προστασία των νέων κατά την εργασία».
2. Περιστασιακές ή σύντομης διάρκειας εργασίες επί μικρών εμπορικών ή αλιευτικών πλοίων τα οποία αποτελούν αμιγώς οικογενειακή επιχείρηση, δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του παρόντος

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως: Α. Νέοι: Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας του και δεν έχει υπερβεί το 18ο έτος που απασχολείται με σχέση ναυτικής εργασίας στο ναυτιλιακό και στον αλιευτικό τομέα. Β. Χρόνος εργασίας: Η χρονική περίοδος παρουσίας στην εργασία, στη διάθεση του εργοδότη και κατά την άσκηση της δραστηριότητας ή των καθηκόντων. Γ. Περίοδος ανάπαυσης: Κάθε χρονική περίοδος εκτός χρόνου εργασίας.

Άρθρο 3

Απαγόρευση εργασίας

1. Απαγορεύεται η απασχόληση με σχέση ναυτικής εργασίας στο ναυτιλιακό και στον αλιευτικό τομέα σε οποιονδήποτε που δεν έχει συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας του

Άρθρο 4

Γενικές υποχρεώσεις Πλοιοκτήτη ή Πλοίαρχου

1. Ο πλοιοκτήτης ή ο πλοίαρχος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα για την προστασία της ασφάλειας ή της υγείας των νέων λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τους ειδικούς κινδύνους οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 5
2. Ο πλοιοκτήτης ή ο πλοίαρχος εφαρμόζει τα μέτρα της παραγράφου 1, βάσει αξιολόγησης των κινδύνων που υπάρχουν και συνδέονται με την εργασία των νέων. Η αξιολόγηση πρέπει να γίνεται πριν οι νέοι αρχίσουν την εργασία τους και σε κάθε σημαντική μεταβολή των συνθηκών εργασίας και πρέπει να καλύπτει ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α. τον εξοπλισμό και τη διαρρύθμιση του χώρου εργασίας και της θέσης εργασίας
 - β. τη φύση, το βαθμό και τη διάρκεια της έκθεσης σε φυσικούς, βιολογικούς ή χημικούς παράγοντες
 - γ. τη διαρρύθμιση, την επιλογή και τη χρήση εξοπλισμού εργασίας, μηχανών, συσκευών και μηχανημάτων καθώς και το χειρισμό τους
 - δ. την οργάνωση των εργασιακών διαδικασιών και της διεξαγωγής της εργασίας καθώς και την αλληλεπίδρασή τους
 - ε. το βαθμό κατάρτισης και πληροφόρησης των υπόψη προσώπων. Εάν αυτή η αξιολόγηση αποκαλύψει την ύπαρξη κινδύνων για την ασφάλεια, τη σωματική ή πνευματική υγεία ή την ανάπτυξη των νέων, ο πλοιοκτήτης αναλαμβάνει τη δαπάνη αξιολόγησης και παρακολούθησης της υγείας τους με τον κατάλληλο τρόπο, κατά τακτικά χρονικά διαστήματα, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής των ειδικότερων διατάξεων για την ασφάλεια, υγεία και υγιεινή των ναυτικών.
3. Ο πλοιοκτήτης ή ο πλοίαρχος ενημερώνει τους νέους σχετικά με τους ενδεχόμενους κινδύνους και για όλα τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφάλεια και για την υγεία τους
4. Ο πλοιοκτήτης εξασφαλίζει ότι παρέχονται αναγκαία και επαρκή μέσα για το σχεδιασμό, την εφαρμογή και τον έλεγχο των όρων ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία των νέων. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής ο πλοιοκτήτης συνεργάζεται με το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο ή πρόσωπα που έχει ορίσει σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Διεθνούς Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης (Υ.Α 1218.78/1/95-Β'709) ή/και με το ΥΕΝ.

Άρθρο 5

Ευάλωτη φύση των νέων-Απαγορεύσεις εργασίας

1. Για την προστασία των νέων από τους ειδικούς κινδύνους τους οποίους διατρέχει η ασφάλεια, η υγεία και η ανάπτυξή τους, οι οποίοι απορρέουν από την έλλειψη της επίγνωσης των υφισταμένων ή δυνητικών κινδύνων, ή από την όχι ακόμα ολοκληρωμένη ανάπτυξή τους απαγορεύεται να απασχολούνται σε εργασίες επί του πλοίου:
 - α. που υπερβαίνουν αντικειμενικά τις φυσικές ή ψυχολογικές ικανότητές τους
 - β. που συνεπάγονται επιβλαβή έκθεσή τους σε παράγοντες τοξικούς ή καρκινογόνους ή που προκαλούν κληρονομικές γενετικές αλλοιώσεις ή που έχουν ολέθρια επίδραση στο έμβρυο κατά την κυοφορία ή άλλη χρόνια επιβλαβή επίπτωση στον άνθρωπο
 - γ. που συνεπάγονται επιβλαβή έκθεσή τους σε ακτινοβολίες
 - δ. που παρουσιάζουν κινδύνους ατυχήματος, τους οποίους πιθανολογείται ότι τα υπόψη πρόσωπα δεν μπορούν να εντοπίσουν ή να προλάβουν, λόγω έλλειψης της αισθήσεως του κινδύνου ή λόγω έλλειψης πείρας ή έλλειψης κατάρτισης ή
 - ε. που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία λόγω υπερβολικά χαμηλών ή υψηλών θερμοκρασιών ή λόγω θορύβων ή κραδασμών. Μεταξύ των εργασιών που είναι ικανές να προκαλέσουν ειδικούς κινδύνους στα υπόψη πρόσωπα, κατά την έννοια της παραγράφου 1, περιλαμβάνονται, ιδίως - οι εργασίες που συνεπάγονται επιβλαβή έκθεσή τους στους φυσικούς βιολογικούς και χημικούς παράγοντες που αναφέρονται στο Παράρτημα I που προσαρτάται στο Προεδρικό Διάταγμα 62/98 (Α 67). - διαδικασίες και εργασίες όπως αναφέρονται στο Παράρτημα II του ίδιου ως άνω Προεδρικού Διατάγματος οι οποίες μπορεί να λάβουν χώρα επί πλοίου.
2. Η Διεύθυνση Ναυτικής Εργασίας του ΥΕΝ, συνεργαζόμενη με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες ΥΕΝ, μπορεί να επιτρέπει παρεκκλίσεις από την παρ. 1, εφόσον είναι απαραίτητες για επαγγελματική κατάρτιση - εκπαίδευση, για απόκτηση αποδεικτικού ναυτικής ικανότητας και υπό τον όρο ότι, εξασφαλίζεται η προστασία της ασφάλειας και της υγείας όταν οι εργασίες εκτελούνται υπό την επίβλεψη του πλοιάρχου ή αξιωματικού του πλοίου και εφαρμόζονται οι λοιπές διαδικασίες για την ασφάλεια του πλοίου και των επιβαινόντων.

Άρθρο 6

Χρόνος εργασίας

1. Ο χρόνος εργασίας των νέων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 8 ώρες ημερησίως και τις 40 εβδομαδιαίως
2. Ο χρόνος που αφιερώνει στην κατάρτισή του ο νέος που εργάζεται στα πλαίσια ενός συστήματος εναλλάξ θεωρητικής ή και πρακτικής κατάρτισης ή πρακτικής άσκησης συυπολογίζεται στο χρόνο εργασίας
3. Όταν ο νέος απασχολείται από περισσότερους εργοδότες, οι ημέρες εργασίας και οι ώρες εργασίας που πραγματοποιεί αθροίζονται
4. Υπό την επιφύλαξη τυχόν ειδικών απαιτήσεων για το χρόνο απασχόλησης, ο ημερήσιος χρόνος εργασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να αυξάνεται έως 4 ώρες για κάθε ημέρα της εβδομάδας που δραστηριοποιείται το πλοίο μόνο για την ολοκλήρωση των ημερήσιων καθηκόντων της ειδικότητας με την οποία είναι ναυτολογημένος ο νέος

Άρθρο 7

Νυκτερινή εργασία

1. Οι νέοι, απαγορεύεται να εργάζονται μεταξύ των ωρών 22:00 και 07:00 ή μεταξύ των ωρών 23:00 και 08:00
2. Η παράγραφος 1 δεν έχει εφαρμογή ι) εφόσον επηρεάζεται πρόγραμμα κατάρτισης ή πρακτικής άσκησης για την απόκτηση αποδεικτικού ναυτικής ικανότητας και χορηγείται η δέουσα ανάπαυση, ιι) εφόσον αντικειμενικοί λόγοι για την ομαλή δραστηριοποίηση του πλοίου το απαιτούν και χορηγείται η δέουσα ανάπαυση

Άρθρο 8

Περίοδος ανάπαυσης

1. Οι νέοι, για κάθε περίοδο 24 ωρών δικαιούνται ελάχιστη ανάπαυση 12 συνεχόμενων ωρών
2. Κάθε νέος δικαιούται ανά περίοδο επτά ημερών ελάχιστη ανάπαυση δύο συναπτών, εάν είναι δυνατόν, ημερών. Όταν τεχνικοί ή οργανωτικοί λόγοι το δικαιολογούν για την ομαλή ή/ και ασφαλή δραστηριοποίηση του πλοίου η ελάχιστη ανάπαυση μπορεί να μειωθεί, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 36 συνεχόμενων ωρών. Η ελάχιστη περίοδος ανάπαυσης περιλαμβάνει, καταρχήν, την Κυριακή.
3. Οι ελάχιστες χρονικά περίοδοι ανάπαυσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 μπορεί να διακόπτονται σε περιπτώσεις δραστηριοτήτων που χαρακτηρίζονται από αποσπασματικές περιόδους ημερήσιας εργασίας ή από ημερήσια εργασία σύντομης διάρκειας
4. Παρεκκλίσεις από την παράγραφο 1 και την παράγραφο 2 επιτρέπονται προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή ή ασφαλή δραστηριοποίηση του πλοίου και εφόσον αντισταθμιστικώς παρέχεται η δέουσα ανάπαυση

Άρθρο 9

Διαλείμματα

1. Σε περίπτωση που η ημερήσια διάρκεια της εργασίας των νέων υπερβαίνει τις τεσσαρεσσήμισι ώρες, τους παρέχεται ελάχιστο διάλειμμα τριάντα συνεχών, εάν είναι δυνατόν, λεπτών

Άρθρο 10

Εργασίες σε περίπτωση ανώτερης βίας

1. Οι διατάξεις των άρθρων 6, 7, 8 και 9 δεν έχουν εφαρμογή, υπό τον όρο ότι ενήλικες εργαζόμενοι δεν είναι διαθέσιμοι και αντισταθμιστικώς χορηγούνται στους νέους αντίστοιχες περίοδοι ανάπαυσης εντός προθεσμίας 3 εβδομάδων, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί περιστατικό: α) επείγουσας ανάγκης β) ειδικών υπηρεσιακών αναγκών δηλαδή ουσιωδών εργασιών επί του πλοίου οι οποίες για λόγους ασφάλειας, προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος, δημοσίου συμφέροντος δεν είναι δυνατόν να καθυστερήσουν ή οι οποίες δεν μπορούσαν να προβλεφθούν κατά την έναρξη του πλοίου. Οι νέοι συμμετέχουν στα γυμνάσια σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 11

Κυρώσεις - Προσφυγές

1. Στους παραβάτες του παρόντος ανεξάρτητα από τυχόν ποινικές και πειθαρχικές κυρώσεις που προβλέπονται σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 45 του Ν.Δ. 187/73 «Περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου» και έχει εφαρμογή η διαδικασία άσκησης προσφυγής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 12

Έλεγχος εφαρμογής - Έναρξη Ισχύος

1. Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται στις Λιμενικές Αρχές εσωτερικού και εξωτερικού. Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος. Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2001 Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ Φ(5).

Αθήνα, 2001-12-24